

ସ୍ବାଭିମାନର ବସା

ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ ରଥ ମହାପାତ୍ର

ସାପ ମରିଲାନି କି ବାଡ଼ି ଭାଙ୍ଗିଲାନି
ଏବେ ସାପ ଆଉ ବାଡ଼ିକୁ ଡରୁନି
ସ୍ବାଭିମାନର ବାଡ଼ି ଏଣିକି ନିଜକୁ
ଅଧିକ ଶକ୍ତ ଏବଂ ଦମ୍ଭିଲା ବନୋଉଛି
ଭାଙ୍ଗିଯିବ ପଛେ ନଇଁବ ନାହିଁ
ଶକ୍ତ ଲୁହା କିମ୍ବା ଟାଣ ପଥର ହେଲେ
କିଏ ଭାଙ୍ଗି ଭିନ୍ନ ଆକୃତି ଦେଇପାରେ
ସେପାଇଁ ସେ ବାଡ଼ି ବନିବାକୁ ପସନ୍ଦ କଲା
ସ୍ବାଭିମାନର ଯୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତରୀନ
ସେ ଯୁଦ୍ଧର ବିରାମ ନାହିଁ ।
ଆଭିଜାତ୍ୟର ଆକାଶ
ମାଟିଠୁ ଦୁରେଇ ଦୁରେଇ ଚାଲିଛି
ସଭା, ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ଶକ୍ତିର ତୃଷ୍ଣା
ଶୋଷି ନେଇଛି ମଧୁର ଝରଣା
ମାଟିର ଡୂଣ ସକାଳେ କାକରରେ ଭିଜେ
ଦିନରେ ଗୌତ୍ର ତାପରେ ସିଝେ
ସଞ୍ଜରେ ରାତିକୁ ସପନ ସମର୍ପି
ସ୍ବାଭିମାନର ଭାତ ଲୁଣ ଖାଇ
ଶୋଇଯାଏ ଦଳିତ ଶ୍ରମିକ ପରି ନିର୍ବିକାରେ
ସ୍ବାଭିମାନର ଯୌବନ

ଜହ୍ନ ରାତି ଆକେନି କି
କାହାକୁ ବିମୋହିତ କରେନି ।
ସେ ତା ରିତୀ ନୀତି ସ୍ବଭାବର ପ୍ରତିବିମ୍ବ
ନିଜେ ଆକେ ନିଜ ଆଇନାରେ
କାହାକୁ ଦେଖେଇବାକୁ ଚାହେଁନା
ତା ଭିତରର ଲୁପ୍ତ ମଣିଷକୁ, ପ୍ରତିବିମ୍ବକୁ
ନିଜ ଶକ୍ତି ସାମର୍ଥ୍ୟର ଫସଲ କାଟି ଖାଏ
କାକୁଳ ପ୍ରାର୍ଥନା ହେଲ ଠିଆ ହୁଅନି କାହା ଆଗେ
ଛଳନାର ଦାଣ୍ଡରୁ ଖଟ ମିଛ ସାଉଁଟି
ନିଜ ଦୁନିଆଁକୁ ସଜେଇ ଧଜେଇବାର କଳା
ତା ଅଭିନୟ ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ ହୁଏନା
ଆତ୍ମ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଢୋଲ ବଜେଇ ଆସେନି ବୋଲି
ସେ ଆଜି ବଣମଲ୍ଲୀ
ସମ୍ପର୍କ ସହରର କୋଳାହଳଠୁ ଦୂରରେ
ତାର ନୀରବ ବସାଟିଏ
ସେଇ ତାର ଧନ ମାନ ଜୀବନ ।

ବିଜୟା ଗାଡ଼େନ, ଜାମସେଦପୁର